

Sygn. akt VI U 1163/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – st. sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 30 października 2018 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: K. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 27 lipca 2017 r., znak: (...)

w sprawie: K. S. jako następcy prawnego zmarłej D. S.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje K. S. prawo do renty przysługującej D. S.:

- z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 1 września 2015 r. do dnia 20 lutego 2016 r.,

- z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od dnia 21 lutego 2016 r. do dnia 31 maja 2017 r.

Na oryginale właściwy podpis.

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. przyznał ubezpieczonej G. S. prawo do dalszej renty z tytułu niezdolności do pracy, na podstawie przepisu art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2009 roku nr 153, poz. 1227)

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż zaskarżoną decyzją organ rentowy, po rozpoznaniu wniosku z dnia 13.06.2017r., przyznał ubezpieczonej prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od 01.06.2017r., tj. od miesiąca w którym zgłoszono wniosek do 31.10.2018r. Pozwany wskazał, że decyzją z dnia 19.10.2015r. odmówiono ubezpieczonej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, postanowieniem z dnia 14.03.2017 r. ,Sąd Okręgowy uchylił zaskarżoną decyzję, przekazał sprawę organowi rentowemu do merytorycznego rozpoznania i umorzył postępowanie.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła ubezpieczona, która wniosła o przyznanie jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wskazał, iż aktualny stan jego zdrowia nie pozwala na podjęcie pracy zarobkowej.

W odpowiedzi na odwołanie ubezpieczonego, organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Ubezpieczona D. S., uprawniona do renty do dnia 31.08.2015 r., w dniu 30.07.2015 r. złożyła w pozwanym organie rentowym wniosek o przyznanie prawa do dalszej renty. Ubezpieczona udokumentowała wymagany staż ubezpieczeniowy. Pozwany organ rentowy poddał ją badaniu przez lekarza orzecznika i komisję lekarską ZUS, która w wydanym orzeczeniu ostatecznie nie uznała ubezpieczonej za osobę niezdolną do wykonywania pracy zarobkowej.

-okoliczności bezsporne

W celu zweryfikowania powyższych orzeczeń Sąd powołał biegłych lekarzy sądowych z zakresu następujących specjalności: neurologa, chirurga i internisty.

Biegli lekarze sądowi w wydanej opinii w dniu 27.10.2016 roku rozpoznali u ubezpieczonej następujące schorzenia:

- Nawracająca, masywna zatorowość płucna z nieokreślonej przyczyny
- Zmiany zwyrodnieniowo - dyskopatyczne kręgosłupa L-S z okresowym zespołem bólowym w okresie remisji
- Przebyta operacja dyskopatii L4-L5 w2002r.
- Przebyta operacja bariatryczna -by-pass żołądka-08.2012r.
- Samoistne pierwotne nadciśnienie
- Cukrzyca typ 2 w wywiadzie
- Choroba uchyłkowa jelita grubego w wywiadzie
- Przewlekłe zapalenie błony śluzowej żołądka i dwunastnicy
- Obserwacja w kierunku procesu rozrostowego

Na podstawie przeprowadzonego badania przedmiotowego, materiału lekarskiego znajdującego się w aktach i wyników badań ubezpieczonej biegli lekarze sądowi orzekli częściową okresową niezdolność do pracy od 01.09.2015 r. do 01.09.2018r.

Biegli dodatkowo stwierdzili, że u ubezpieczonej wystąpiło nowe schorzenie - nawracająca zatorowość płucna z nieokreślonej przyczyny. Badana wymaga dalszych badań diagnostycznych i leczenia.

dowód : akta sprawy VIU 3355/15

Postanowieniem z dnia 14.03.2017 r. Sąd Okręgowy uchylił zaskarżoną decyzję i przekazał sprawę do rozpoznania organowi rentowemu na podstawie art.477¹⁴§ 2 k.p.c.

Lekarz Orzecznik ZUS orzeczeniem z dnia 26.06.2017 r. stwierdził, że ubezpieczona jest całkowicie niezdolna do pracy do dnia 31.08.2018 r., ustalając datę powstania tej niezdolności do pracy na 21.02.2016 r. Zaskarżoną decyzją z dnia 27.07.2017 r. organ rentowy przyznał ubezpieczonej prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od dnia 1.06.2017 r. do dnia 31.10.2018 r.

W odwołaniu od tej decyzji ubezpieczona wskazała, że w czerwcu 2017 r., mimo iż ubezpieczona złożyła już wcześniej (t.j. w dniu 30.07.2015 r.) wniosek o rentę, ZUS polecił ubezpieczonej złożenie nowego wniosku, co ubezpieczona zrobiła. Zdaniem ubezpieczonej ZUS winien przyznać jej prawo do renty przynajmniej od lutego 2016 r.

W celu zweryfikowania powyższych orzeczeń Sąd powołał biegłych lekarzy sądowych z zakresu następujących specjalności: neurologa, pulmonologa i hematologa.

Biegli lekarze sądowi w wydanej opinii w dniu 1.02.2018 roku rozpoznali u ubezpieczonej następujące schorzenia:

- Zespół mielodysplastyczny RAEB T2
- Zatorowość płucna przebyta
- Choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa z wielopoziomą dyskopatią lędźwiową oraz przebyłym leczeniem operacyjnym dyskopatii L4/L5
- Przewlekły zespół bólowy bólowy lędźwiowo - krzyżowy objawowy z częstymi zaostrzeniami i obecnymi objawami ubytkowymi
- Przebyta operacja bariatryczna
- Nadciśnienie tętnicze
- Cukrzyca typu 2
- Przewlekłe zapalenie błony śluzowej żołądka oraz uchyłkowatość jelit

Na podstawie przeprowadzonego badania przedmiotowego, materiału lekarskiego znajdującego się w aktach i wyników badań ubezpieczonej biegli stwierdzili, że stan jej zdrowia czyni ją obecnie okresowo całkowicie niezdolną do pracy i niezdolną do samodzielnej egzystencji.

Przyczyną jest zespół mielodysplastyczny RAEB T2, zatorowość płucna przebyta, choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa z wielopoziomą dyskopatią lędźwiową oraz przebyłym leczeniem operacyjnym dyskopatii L4/L5, przewlekły zespół bólowy bólowy lędźwiowo - krzyżowy objawowy z częstymi zaostrzeniami i obecnymi objawami ubytkowymi, przebyta operacja bariatryczna, nadciśnienie tętnicze, cukrzyca typu 2, przewlekłe zapalenie błony śluzowej żołądka oraz uchyłkowatość jelit.

Powyższe schorzenia obecnie powodują u Orzekanej znaczne upośledzenie sprawności psychofizycznej ustroju i całkowitą niezdolność do zatrudnienia i do samodzielnej egzystencji (orzeczenie L.O. ZUS z dnia 10.08.2017 k- 70 akt ZUS).

Ubezpieczona z powodu schorzeń układu kostno - stawowego z objawami neurologicznymi, schorzeń układu pokarmowego, cukrzycy typu 2 oraz nadciśnienia zgodnie z orzeczeniem L.O. 26.08.2014r (k-14 akt) była uznawana za osobę częściowo niezdolną do pracy do 08.2015. W opinii biegłych z dnia 27.10.2016r (k- 209 akt) stan zdrowia Ubezpieczonej nie uległ istotnej poprawie i nadal była osobą co najmniej częściowo niezdolną do pracy. Również w naszej opinii Orzekana była nadal częściowo niezdolna do pracy od 1.09.2015r. Istotne pogorszenie stanu zdrowia nastąpiło z chwilą wystąpienia zatorowości płucnej w dniu 21.02.2016r i orzeczeniem L.O. ZUS z dnia 26.06.2017r (k-65 akt) od tego dnia orzeczono całkowitą niezdolność do pracy. We wnioskach opinii biegli uznali, że ubezpieczona jest obecnie okresowo całkowicie niezdolna do pracy i do samodzielnej egzystencji zgodnie z orzeczeniem L.O. ZUS z dnia 10.08.2017r, całkowita niezdolność do pracy występuje od daty zgodnej z orzeczeniem L.O.ZUS z dnia 26.06.2017r. to jest od 21.02.2016 r i spowodowana jest przebytą zatorowością płucną.

Zdaniem biegłych częściowa niezdolność do pracy istniała nadal od 1.09.2015r i w tym biegli byli zgodni z opinią biegłych z dnia 27.10.2016r. wydających opinie w sprawie VIU 3355/15.

-dowód; opinia biegłych k. 17-18 akt sądowych

Po zapoznaniu się z wydaną przez biegłych opinią pozwany organ rentowy nie zgłosił do niej zastrzeżeń i wniósł o zmianę decyzji i przyznanie ubezpieczonej prawa do renty zgodnie z opinią biegłych.

Postanowieniem z dnia 7.05.2018 r. Sąd zawiesił postępowanie w sprawie ze względu na śmierć ubezpieczonej w dniu(...)r., a następnie podjął je z udziałem następcy prawnego ubezpieczonej-jej męża K. S..

Postanowieniem z dnia 11.10.2018 r. Sąd uchylił postanowienie dowodowe o dopuszczeniu dowodu z opinii hematologa.

Sąd zważył, co następuje:

W myśl art. 136 ustawy emerytalnej z dnia 17.12.1998 r.:

1. W razie śmierci osoby, która zgłosiła wniosek o świadczenia określone ustawą, świadczenia należne jej do dnia śmierci wypłaca się małżonkowi, dzieciom, z którymi prowadziła wspólne gospodarstwo domowe, a w razie ich braku - małżonkowi i dzieciom, z którymi osoba ta nie prowadziła wspólnego gospodarstwa domowego, a w razie ich braku - innym członkom rodziny uprawnionym do renty rodzinnej lub na których utrzymaniu pozostawała ta osoba.
2. Osoby wymienione w ust. 1 mają prawo do udziału w dalszym prowadzeniu postępowania o świadczenia, nieukończonego wskutek śmierci osoby, która o te świadczenia wystąpiła.
3. Roszczenia o wypłatę świadczeń, o których mowa w ust. 1, wygasają po upływie 12 miesięcy od dnia śmierci osoby, której świadczenia przysługiwały, chyba że przed upływem tego okresu zgłoszony zostanie wniosek o dalsze prowadzenie postępowania.

Osobą, która zgłosiła udział w dalszym postępowaniu po śmierci ubezpieczonego i spełniła w/w warunki jest żona ubezpieczonego M. D..

Sąd uwzględnił wydaną w sprawie opinię i uznał ją za wiarygodną i wszechstronnie oceniającą stan zdrowia G. S..

Zgodnie z art. 57 ust. 1 i 2 ustawy przytoczonej na wstępie – renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) jest niezdolny do pracy,
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
- 3) niezdolność do pracy powstała w okresach wskazanych w ustawie, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący, co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy. Przy czym w myśl art. 12 wspomnianej wyżej ustawy – niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

Warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego w myśl art. 57 ust. 1 pkt.2 uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie między innymi pięć lat, jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat. Pięcioletni okres winien przypadać w ciągu ostatniego

dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy, do tego dziesięcioletniego okresu nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej.(art. 58 ust. 1 i 2 w/w ustawy).

Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy, a częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.(art.12 w/w ustawy) Oceniając stopień niezdolności do pracy należy, w myśl art. 13 wymienianej ustawy, uwzględnić stopień naruszenia sprawności organizmu, możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia, możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej oraz celowość przekwalifikowania zawodowego biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

W przedmiotowej sprawie, Sąd uwzględnił wydaną opinię przez biegłych i uznał ją za wyczerpującą, poddającą wszechstronnej analizie stan zdrowia ubezpieczonej.

Opinia biegłych została szczegółowo uzasadniona, a ponadto wnioski w niej zawarte nie nasuwały wątpliwości, co do ich trafności, zatem brak było podstaw do dalszego prowadzenia postępowania dowodowego. Biegli są bowiem doświadczonymi specjalistami z tych dziedzin medycyny, które odpowiadały schorzeniom ubezpieczonego. Opinię wydali po zapoznaniu się z wszystkimi dokumentami leczenia przedłożonymi przez ubezpieczonego. Stanowisko swoje fachowo, logicznie i wyczerpująco uzasadnili. Podkreślić należy, iż po wydaniu przez biegłych opinii uzupełniającej, pozwany organ rentowy nie zgłosił do niej dalszych zastrzeżeń, wobec czego Sąd uznał opinię biegłych sądowych za miarodajną dla aktualnego stanu zdrowia ubezpieczonej. Wskazać też trzeba, że opinia biegłych zgodna była z wnioskami biegłych wydających opinie w sprawie toczącej się pod sygnaturą VIU 3355/15, zakończonej uchynieniem decyzji ZUS i przekazaniem sprawy do rozpoznania organowi rentowemu.

Podkreślić też trzeba, że skoro Sąd uchylił decyzje ZUS z dnia 19.10.2015 r., wydaną na skutek wniosku ubezpieczonej z dnia 30.07.2015 r. w którym ubezpieczona domagała się przyznania renty na dalszy okres czyli od dnia 1.09.2015 r. to organ rentowy zupełnie zbytecznie zmuszał ubezpieczoną do złożenia nowego wniosku o rentę, który w istocie pozostawał bezskuteczny wobec nierozpoznania wniosku z dnia 30.07.2015 r. Wadliwie więc organ rentowy orzekł w zaskarżonej decyzji o prawie do renty ubezpieczonej od miesiąca czerwca 2017 r. w którym to miesiącu ubezpieczona złożyła, na skutek sugestii organu rentownego, niepotrzebny, nowy wniosek o rentę.

Sąd Okręgowy podkreśla więc, że organ rentowy zainicjował zupełnie bezzasadnie nowe postępowania w sytuacji, gdy poprzednie postępowanie z wniosku ubezpieczonej z dnia 30.07.2015 r. nie zostało jeszcze zakończone.

Zgodnie z treścią przepisu art. 100 w/w ustawy: prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa, z zastrzeżeniem ust.2

2. Jeżeli ubezpieczony pobiera zasiłek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne lub wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy wypłacane na podstawie przepisów kodeksu pracy, prawo do emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy lub renty szkoleniowej powstaje z dniem zaprzestania pobierania tego zasiłku, świadczenia lub wynagrodzenia.

W tej sytuacji Sąd, w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w tym zwłaszcza opinię biegłych sądowych uznał, że odwołanie ubezpieczonej zasługuje na uwzględnienie i zgodnie z art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję przyznając ubezpieczonej prawo do świadczenia rentowego od dnia 1.10.2013 roku do dnia 31.03.2015 roku.

O kosztach orzeczono zgodnie z ar.98 k.p.c. i przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

W pkt 3 wyroku Sąd Okręgowy zgodnie z przepisem art. 118 1a ustawy emerytalno- rentowej FUS z urzędu orzekł w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Zdaniem Sądu Okręgowego, w okolicznościach przedmiotowej sprawy wystąpiły podstawy do stwierdzenia odpowiedzialności organu rentowego, bowiem dowody zaprezentowane w trakcie postępowania sądowego były tożsame z dowodami, którymi dysponował pozwany organ rentowy w trakcie prowadzonego postępowania orzeczniczego. Oznacza to, że przyczyną, dla której ubezpieczony uzyskał prawo do żadanego świadczenia dopiero w następstwie postępowania sądowego nie były dowody, do których organ rentowy nie mógłby się wcześniej ustosunkować a jedynie sama odmienna ocena stanu jego zdrowia dokonana przez biegłych sądowych, wobec czego wystąpiły podstawy do stwierdzenia odpowiedzialności pozwanego organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

SSO Ewa Milczarek